

Sygn. akt: WA 29/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 października 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marian Buliński (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Marek Pietruszyński

SSN Jan Bogdan Rychlicki

Protokolant : Marcin Szlaga

przy udziale prokuratora Naczelnej Prokuratury Wojskowej płka Jana Żaka
w sprawie mjr. rez. K. K. oskarżonego z art. 231 § 2 k.k. i innych, po rozpoznaniu w
Izbie Wojskowej na rozprawie w dniu 9 października 2014 r., apelacji wniesionej
przez obrońcę oskarżonego od wyroku Wojskowego Sądu Okręgowego w P. z dnia
27 czerwca 2014 r.

**1. zmienia zaskarżony wyrok przez wyeliminowanie z opisu
czynu określonego w pkt III wyroku stwierdzenia "wbrew
wytycznym Szefa WSzW w [...] w sprawie szczegółowych zasad
realizacji budżetu w 2007 r., w części upoważniającej jedynie
Szefa WSzW w [...] do zlecenia i zatwierdzenia dokumentów
dotyczących podróży służbowych odbywanych przez
Komendantów WKU", a w pozostałej części zaskarżony wyrok
utrzymuje w mocy;**

**2. kosztami sądowymi postępowania odwoławczego, w tym
opłatą obciąża oskarżonego mjr. rez. K. K.**

UZASADNIENIE

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Wojskowy Sąd Okręgowy w P. wyrokiem z dnia 27 czerwca 2014 r. uznał mjr. rez. K. K. za winnego popełnienia czynu polegającego na tym, że:

„I. w dniu 23 listopada 2007 r. w G., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem Komendanta WKU w G. za pomocą wprowadzenia go w błąd przez to, że w wykonaniu jego rozkazu z dnia 12 listopada 2007 r. poświadczył nieprawdę w dokumencie co do okoliczności mającej znaczenie prawne tj. poleceniu wyjazdu służbowego z dnia 12 listopada 2007 r. podając w nim, iż odbył podróż służbową w dniu 13 listopada 2007 r. do Agencji [...] samochodem osobowym marki Renault Thalia, której to podróży służbowej faktycznie nie odbył, osiągając nienależną korzyść majątkową w kwocie 100 zł i działając tym na szkodę WKU G., tj. popełnienia przestępstwa określonego w art. 286 § 1 k.k.;

II. w dniu 03 grudnia 2007 r. w G. jako funkcjonariusz publiczny-żołnierz zawodowy, pełniąc obowiązki Komendanta WKU w G., działając wspólnie i w porozumieniu z podoficerem sztabowym st. sierż. R. J., w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, działając w ramach ustalonego podziału ról, poświadczył nieprawdę co do okoliczności mającej znaczenie prawne w dokumencie co do którego był uprawniony do wystawienia, przez to, że w dniu 3 grudnia 2007 r. po złożeniu przez ustaloną osobę - oficera WKU zapotrzebowania na podróż służbową wydał rozkaz dzienny stwierdzający w pkt 5 nieprawdę, że ustalona osoba - oficer WKU w dniu 4 grudnia 2007 r. odbędzie podróż służbową do WKU Ś. celem porównania ewidencji własnym samochodem osobowym FIAT UNO, podrobił ze st. sierż. R. J. w celu użycia za autentyczny dokument w postaci umowy z dnia 3 grudnia 2007 r. na użycie do tej podróży służbowej wymienionego pojazdu prywatnego poprzez wypisanie treści umowy przez st. sierż. R. J., sam zaś podrobił w tym dokumencie podpis ustalonej osoby - oficera WKU w rubryce „używający pojazd”, a następnie po rozpisaniu polecenia rzekomego wyjazdu służbowego przez st. sierż. R. J., podrobił podpisy ustalonej osoby - oficera WKU w miejscu przedłożenia rachunku i odbioru pieniędzy i zatwierdził do wypłaty rachunek kosztów podróży służbowej na

kwotę 120 zł, której ustalona osoba - oficer WKU faktycznie nie odbył, tj. popełnienia przestępstwa określonego w art. 270 § 1 k.k. w zb. z art. 271 § 3 k.k.;

III. w dniu 17 grudnia 2007r. jako funkcjonariusz publiczny - żołnierz zawodowy, pełniąc obowiązki Komendanta WKU w G., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, nie dopełnił i przekroczył uprawnień służbowych Komendanta WKU zawarte w wydanym w dniu 11.02.2007r. przez Komendanta WKU w G. i zatwierdzonym w dniu 28.02.2007r. przez Szefa WSzW w [...] „Zakresie obowiązków na poszczególnych stanowiskach służbowych bezpośrednio podporządkowanych Komendantowi Wojskowej Komendy Uzupełnień” określone w pkt 10f w zw. z pkt. 3 Zakresu obowiązków służbowych Komendanta WKU, zobowiązujące do przestrzegania aktów prawnych regulujących działalność finansową oraz wytycznych WSzW do realizacji budżetu”, wbrew wytycznym Szefa WSzW w [...] w sprawie szczegółowych zasad realizacji budżetu w 2007 r, w części upoważniającej jedynie Szefa WSzW w [...] do zlecania i zatwierdzania dokumentów dotyczących podróży służbowych odbywanych przez Komendantów WKU, poświadczył nieprawdę co do okoliczności mającej znaczenie prawne w dokumentach, co do których był uprawniony do wystawienia, przez to, że wydał rozkaz dzienny w dniu 17 grudnia 2007 r. stwierdzający w pkt 5 nieprawdę, że w tym samym dniu odbędzie podróż służbową do firmy G. [...] prywatnym samochodem osobowym, sam ze sobą podpisał umowę w dniu 17 grudnia 2007 r. na użycie do tej podróży służbowej wskazanego samochodu osobowego, a następnie po rozpisaniu polecenia rzekomego wyjazdu służbowego zatwierdził do wypłaty rachunek kosztów podróży na kwotę 120 zł, które to pieniądze przywłaszczył sobie, czym działał na szkodę interesu publicznego, tj. popełnienia przestępstwa określonego w art. 231 § 2 k.k. w zb. z art. 271 § 3 k.k.”

i za to skazał go:

„ 1. za czyn opisany w pkt. I:

- a) na mocy art. 286 § 1 k.k. na karę 6 (sześć) miesięcy pozbawienia wolności;
- b) na podstawie art. 33 § 2 k.k. orzekł grzywnę w liczbie 30 (trzydzieści) stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 40 (czterdzieści) złotych;
- c) na podstawie art. 46 § 1 k.k. orzekł środek karny w postaci obowiązku

naprawienia w całości szkody wyrządzonej przestępstwem, poprzez zapłatę na rzecz Szefa WSzW w [...] kwoty 100 (sto) złotych;

2. za czyn opisany w pkt. II.:

- a) na mocy art. 271 § 3 k.k. na karę 1 (jeden) roku pozbawienia wolności;
- b) na podstawie art. 33 § 2 k.k. orzekł grzywnę w 30 (trzydzieści) stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 40 (czterdzieści) złotych;
- c) na podstawie art. 46 § 1 k.k. orzekł środek karny w postaci obowiązku naprawienia w całości szkody wyrządzonej przestępstwem, poprzez zapłatę na rzecz Szefa WSzW w [...] kwoty 120 (sto dwadzieścia) złotych;

3. za czyn opisany w pkt. III.:

- a) na mocy art. 231 § 2 k.k. na karę 1 (jeden) roku pozbawienia wolności;
- b) na podstawie art. 33 § 2 k.k. orzekł grzywnę w 30 (trzydzieści) stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 40 (czterdzieści) złotych;
- c) na podstawie art. 46 § 1 k.k. orzekł środek karny w postaci obowiązku naprawienia w całości szkody wyrządzonej przestępstwem, poprzez zapłatę na rzecz Szefa WSzW w [...] kwoty 120 (sto dwadzieścia) złotych.”

W miejsce kar jednostkowych sąd orzekł karę łączną roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawiesił na okres próby wynoszący 3 lata oraz karę łączną grzywny w wymiarze 60 stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 40 złotych.

Apelację od tego wyroku złożyła obrońca oskarżonego zarzucając temuż orzeczeniu:

„1. mający wpływ na treść zaskarżonego wyroku błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę tego wyroku, a polegający na przyjęciu, że oskarżony mjr rez. K. K. dopuścił się czynów szczegółowo opisanych w zaskarżonym wyroku, a to wypełniających znamiona przestępstw opisanych w art. 286 § 1 k.k. opisany w punkcie I wyroku), art. 270 § 1 k.k. w zb. z art. 271 § 3 k.k. (opisany w punkcie II wyroku) oraz w art. 231 § 2 k.k. w zb. z art. 271 § 3 k.k. (opisany w punkcie III wyroku), podczas gdy zebrany materiał dowodowy i prawidłowo ustalony stan faktyczny przeczą temu wnioskowi;

2. mającą wpływ na treść zaskarżanego wyroku rażącą obrazę prawa procesowego, a mianowicie art. 7 k.p.k., poprzez nie dokonanie dogłębnej i

wnikliwej oceny zgromadzonego materiału dowodowego;

3. mającą wpływ na treść zaskarżanego wyroku rażącą obrazę prawa procesowego, a mianowicie art. 5 § 2 k.p.k., poprzez pominięcie tegoż przepisu w sprawie, mimo istnienia wątpliwości, które powinny zostać rozstrzygnięte na korzyść oskarżonego oraz art. 74 § 1 k.p.k., poprzez uznanie, iż to oskarżony ma obowiązek udowodnienia swej niewinności”.

W oparciu o to skarżąca wniosła o:

- „1. zmianę punktu I, II i III zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie mjr rez. K. K. od popełnienia zarzucanych mu czynów z art. 286 § 1 k.k., art. 270 § 1 k.k. w zb. z art. 271 § 3 k.k. oraz z art. 231 § 2 k.k. w zb. z art. 271 § 3 k.k.;
2. ewentualnie zmianę punktu II zaskarżonego wyroku poprzez umorzenie postępowania wobec mjr rez. K. K. na podstawie art. 414 § 1 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 3 k.p.k. o czyn z art. 270 § 1 k.k. w zb. z art. 271 § 3 k.k.,
3. uchylenie punktów zawierających rozstrzygnięcie w zakresie wymierzenia oskarżonemu kary oraz orzeczenia środków karnych, tj. 1, 2, 3, 4, 5 zaskarżonego wyroku,
4. ewentualnie o uchylenie orzeczenia w zaskarżonym zakresie i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania”.

Z uzasadnienia apelacji (k.7) odczytać można dodatkowo zarzut błędu w ustaleniach faktycznych dotyczących czynu oskarżonego określonego w pkt. III wyroku polegający na uznaniu, że oskarżony świadomie naruszał swoje uprawnienia jako Komendant WKU przez to, że sam ze sobą podpisał umowę na użycie prywatnego pojazdu a następnie zatwierdził polecenie wyjazdu i związany z tym rachunek.

Na rozprawie odwoławczej oskarżony poparł wniesioną apelację, a prokurator Naczelnej Prokuratury Wojskowej wniósł o utrzymanie w mocy zaskarżonego wyroku.

W tej sytuacji Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Na wstępie stwierdzić należy, że § 2 art. 5 k.p.k. nakazuje nie dające się usunąć wątpliwości rozstrzygać na korzyść oskarżonego.

Bezspornie takie wątpliwości winien mieć sąd orzekający a nie strony. Wątpliwości strony nie przekładają się na stosowanie art. 5 § 2 k.p.k. W niniejszej sprawie sąd nie stwierdzał występowania wątpliwości nie dających się rozstrzygnąć

i w żadnym zakresie (wobec nie wystąpienia takich wątpliwości) nie rozstrzygał ich na niekorzyść oskarżonego. Nie nakładał też Sąd orzekający na oskarżonego obowiązku udowodnienia swej niewinności.

Nie można zgodzić się ze skarżącym, że Sąd pierwszej instancji nie dokonał dogłębnej i wnikliwej oceny zgromadzonego materiału dowodowego (k.11-15 odnośnie czynu określonego w pkt. I wyroku, k. 6-11 odnośnie czynu określonego w pkt. II wyroku i k. 15-21 odnośnie czynu określonego w pkt. III wyroku).

Sąd orzekający zdecydowanie określił jakim dowodom dał wiarę a jakim jej odmówił uznając, że nie doszło do żadnej z tych trzech podróży służbowych (dwóch oskarżonego i jednej kpt. B. K.). Taka ocena sądu orzekającego, poza jednym jej fragmentem dotyczącym czynu z pkt. III wyroku Sądu pierwszej instancji określonych na wstępie wyroku, pozostaje pod ochroną art. 7 k.p.k. Obszerność i trafność wywodów Sądu orzekającego odnośnie każdego z przypisanych oskarżonemu czynów zwalnia sąd odwoławczy z powtarzania zawartych tam argumentów. Zarzuty apelacji sprowadzają się do powtórzenia argumentów zawartych w wyjaśnieniach oskarżonego i zeznaniach świadka st. sierż. R. J., którym Sąd pierwszej instancji nie dał wiary. W oparciu o trafną ocenę dowodów sąd orzekający dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych.

Z tych prawidłowych ustaleń faktycznych wynika także to, że co prawda zgodnie z przepisami prawa osobę pełniącą obowiązki Komendanta WKU w podróż służbową kieruje Szef WSzW i też to Szef WSzW podpisuje umowę na użycie prywatnego samochodu osobowego, to jednak w praktyce wówczas dochodziło do takich sytuacji, że Komendant WKU sam ze sobą podpisywał umowę na użycie prywatnego samochodu osobowego i sam kierował się w podróż służbową. To w powiązaniu z wyjaśnieniami oskarżonego nie pozwalało na przypisanie mu, że przekroczył (umyślnie) uprawnienia Komendanta WKU przez to, że „wbrew wytycznym Szefa WSzW w [...] w sprawie szczegółowych zasad realizacji budżetu w 2007 r., w części upoważniającej jedynie Szefa WSzW w [...] do zlecania i zatwierdzania dokumentów dotyczących podróży służbowych odbywanych przez Komendanta WKU” podpisał umowę sam ze sobą na użycie prywatnego samochodu osobowego, sam skierował się w podróż służbową. Powyższe skutkowało zmianą opisu czynu z pkt. III wyroku Sądu pierwszej instancji. Nie

spowodowało zaś wyeliminowania z kwalifikacji art. 231 § 2 k.k., gdyż oskarżony umyślnie nie przekroczył uprawnień Komendanta WKU, gdy podpisywał umowę na rzeczywiste użycie prywatnego samochodu osobowego oraz kierował się w podróż służbową, która doszła do skutku. W sytuacji, gdy oskarżony podpisywał te dokumenty dotyczące podróży służbowej prywatnym samochodem osobowej, której to podróży nie odbył to tym samym przekraczał uprawnienia Komendanta WKU (Komendant WKU nie miał uprawnień do potwierdzania fikcyjnych podróży).

Mając to na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł, jak na wstępie.